

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet ÖZHASEKİ tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

C. Otlu
Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

İstanbul, 1996 yılında yayınlanan Afet İşleri Genel Müdürlüğü Deprem Bölgeleri Haritasında I.- IV. Derece Deprem Bölgesi içerisinde yer almaktadır. Kuzey Anadolu Fay Zonu'nun batı uzantısında Marmara Denizi içerisinden geçen ana kollarının etkisi altındadır. Bilim insanları, 17 Ağustos 1999 Marmara depreminden sonra 30 yıl içinde büyük bir depremin yaşanacağını belirtmişlerdir. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'ne göre (ADNKS) nüfusu 15 milyon 907 bin 951 olan İstanbul'da olası 7-7,5 büyüklüğünde bir depremin ağır hasarlara neden olacağı bilinmektedir.

İstanbul Deprem Risk Haritası 2023 raporuna göre; İstanbul'da yapı bakımından en eski ilçelerin başında Bakırköy, Beyoğlu ve Fatih ilçeleri gelmektedir. Bu bölgeler, depremden en fazla etkilenecek yerler olarak görülmektedir. Meslek odaları; İstanbul'da güçlendirilme yapılması gereken riskli bina sayısı 600 bin civarında olduğunu belirtmektedir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin İstanbul'un deprem riskine ilişkin 2023 raporuna göre de 207 bin bina depreme karşı dayanıksız ve riskli durumdadır. Bu binaların yüzde 40'ı Esenyurt, Sultanbeyli ve Beylikdüzü'nde yoğunlaşmaktadır. İstanbul'da binaların yüzde 70'i yani 817 bin bina 2000 yılı öncesi yapıldığı için depreme karşı zayıf kabul edilmektedir. Bu nedenle kentsel dönüşüm çalışmalarının hızlandırılması ve depreme dayanıklı yapıların artırılması gerekmektedir. 26 Eylül 2019 gerçekleşen 5,7 büyüklüğündeki Marmara Denizi depreminin ardından binaların güçlendirilmesi gündeme alınmış olmasına rağmen ilgili kurum ve kuruluşlar 8 Mart 2018 tarihinde yayımlanarak, 1 Ocak 2019 tarihinde de yürürlüğe giren Türkiye Bina Deprem Yönetmeliğinde belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmemiştir. Depremden en çok etkilenecek yapılar, Mayıs 2018'de çıkartılan imar affı ile gerekli kontroller yapılmadan, yapı parası ödenerek yasal statüye sahip olmuş hasarlı binalardır.

1999 depreminden sonra kurulan İl Afet Merkez Kurulu'nun belirlediği, muhtemel bir deprem sonrasında toplanma alanı olarak belirlenen 470 yerden 300'ü rant için imara açılmış ve üzerlerine alışveriş merkezleri, gökdelenler, lüks konutlar inşa edilmiştir. Çevre Mühendisleri Odası; olası İstanbul depreminde 50 -100 milyon ton arasında atık oluşacağını,

bu atıkların bertarafı için 30-50 milyon m3 boyutunda depolama sahasına ihtiyaç duyulacağını açıklamıştır. Kanal İstanbul gibi, ekolojik yıkıma neden olacak mega rant projeleri deprem riskini artıracak niteliktedir.

Bu bağlamda;

- 1- İstanbul'da meydana gelecek olası depremin etkilerinin en aza indirilmesi, can ve mal güvenliğinin sağlanması için Bakanlığınız ne gibi çalışmalar yapmıştır?
- 2- Olası İstanbul depremi üzerine belediyeler, meslek odaları ve demokratik kitle örgütleri ile bilimsel ve teknik işbirliğiniz var mıdır?
- 3- Son beş yılda İstanbul'un hangi ilçelerinde, kaç binada güçlendirme yapılmıştır? Maliyeti ne kadardır?
- 4- Deprem riski yüksek hangi mahallelerde kentsel dönüşüm başlatılmıştır? Kaç ev sahibi bu haktan yararlanmaktadır?
- 5- 1999 depreminden sonra toplanma alanı olarak belirlenen 300 yer neden imara açılmıştır? Deprem toplanma alanlarının imara açılmaması için yasal düzenleme yapacak mısınız?
- 6- İstanbul'un mevcut kaç adet toplanma alanı vardır? Her mahallede toplanma alanı var mıdır? Toplanma alanlarının büyüklüğü 16 milyona yakın kişinin çadır kurmasına, ihtiyaçlarını karşılamasına yeterli midir?
- 7- Halk sağlığı ve çevrenin korunması için olası İstanbul depreminde ortaya çıkacak atıkların bertarafına ve depolanmasına ilişkin ne gibi projeleriniz vardır?
- 8- Yeni yapılan binaların depreme dayanıklı ve yönetmeliklere uygun olarak inşa edilmesi için etkin denetimler yapılmakta mıdır?
- 9- İstanbul'da mevcut sanayi tesislerinin, depreme dayanıklılık yönünden incelemeleri yapılmış mıdır? Deprem bölgesi dışına taşınacağı söylenen sanayi tesislerinin kurulacağı alanlarda bütüncül çevresel etki değerlendirmesi yapılmakta mıdır?
- 10- İstanbul Deprem Hızlı Müdahale ve Erken Uyarı Sistemi aktif çalışmakta mıdır? Marmara Denizi tabanına yerleştirilen fiber optik kabloların trolle avlanan balıkçılar tarafından parçalandığı ve henüz onarılmadığı iddiaları doğru mudur?
- 11- İstanbul Büyükşehir Belediyesinin 2003 yılında üniversitelere hazırlattığı İstanbul İçin Deprem Master Planı uygulamaya konulacak mıdır?